

Valtuustoaloite kouluruokailun kehittämiseksi

Suomalainen maksuton kouluruokailu on maailmallakin ihailua nauttiva sosiaalinen innovaatio. Sen merkitys on suuri lasten ja nuorten ravitsemukselle sekä perheiden toimeentulolle. Näiden seikkojen lisäksi kouluruokailulla on sosiaalisia ja kasvatuksellisia merkityksiä. Kouluruokailu on oiva paikka tapakasvatukseen, uusien makujen oppimiseen ja seurusteluun koulukavereiden kanssa.

Vuodesta toiseen huolta herättää kouluruoan laatu sekä ne oppilaat, jotka jättävät kouluruoan täysin väliin tai syövät vain hyvin vähän. Vähäinen syöminen koulupäivän aikana näkyy koulujen arjessa heikompina oppimistuloksina ja rauhattomuutena.

Ongelman ratkaisemiseksi keskeistä on, että tarjottava ruoka on sekä maukasta että ravitsevaa. Tämä tarkoittaa kouluruoan riittävää resursointia sekä reseptiikan aktiivista kehittämistä yhdessä oppilaiden kanssa. Tästä näkökulmasta myös Tampereella on käyty vireää keskustelua, mutta sivuun on jäänyt se, kuinka myös koulun kulttuuria ja toimintatapoja kehittämällä voidaan kehittää kouluruokailun houkuttelevuutta.

Pelkkä ruoan laatuun panostaminen ei riitä, jos kouluruokailu koetaan muista syistä epämiellyttäväksi. Sen taustalla on useita mahdollisia syitä. Ruokailutilanteen hektisyys ja meluisuus, ruokailuun käytettävän ajan lyhyys tai oppilaan kokemana yksinäisyys ovat esimerkkejä syistä, jotka voivat tehdä ruokailuun osallistumisesta suhteettoman vaikeaa monelle oppilaalle. Oppilasyhteisöissä voi olla myös sellaista henkeä, jossa kouluruokailua ei arvosteta ja siihen osallistumista pidetään sosiaalisesti paheksuttavana. Oma vaikutuksensa on myös sillä, kannustavatko perheet lapsiaan osallistumaan ruokailuun ja kokeilemaan uusia makuja.

Nämä esimerkit valottavat sitä, että kouluruokailun haasteet linkittyvät koulu yhteisön ja -arjen muihin haasteisiin. Siten tilanteen ratkaisemiseksi tarvitaan toimia, joilla koko koulu yhteisö pääsee kehittämään kouluruokailua niin, että se on mahdollisimman monelle oppilaalle kutsuva ja miellyttävä tilanne.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereen kaupunki käynnistää perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen kattavan kehittämishankkeen, jossa paneudutaan kouluruokailun kehittämiseen ruokailutilanteen ja koulun kulttuurin näkökulmista. Kehittämistyöhön on tärkeää ottaa mukaan oppilaat, kaikki koulu yhteisössä työskentelevät ammattiryhmät, huoltajat sekä Pirkanmaan Voimia. Hanke voidaan toteuttaa esimerkiksi niin, että ensi vaiheessa valitaan tietyt pilottikoulut, joissa tunnistetaan kouluruokailuun liittyviä haasteita ja etsitään keinoja niiden purkamiseen, jonka jälkeen uusia toimintatapoja soveltuvin osin otetaan käyttöön myös muissa oppilaitoksissa.

Tampereella 22.4.2024

Mitja Tapio

Milka Hanhela

Jouni Siren

Javier Marchand Adis

Katja Ha

Kukka Kinnari

Ulla - Leena Mäppi

Milka Hanhela

Juha-Suoniemi

Milja Peltonen

Katri Kinnari

Riikka Vuorinen

Jukka Gustafson

Anne Hämälä

ACEKSAUSKI ATMAAP

Antti Hiltti

Ulla Leppänen
Lilla Kampman

Anna Kokosa

Petri Siuro

[Signature]
ILMA POETIMIVI
SAANA KUUSIPALO
Hanna Sareila

[Signature]
Reikko Valtin
Jostin Pelti
Jouko Vuorikoski

[Signature]
MERVE CABLAYAN

B. Kruusimäki, Brigitta Kruusimäki

[Signature]
Olga Haapanaho

[Signature]
Jesse Skerfving

[Signature]
Tiina Mikkonen

[Signature]
Vilma Järvinen

[Signature]
IDA LEINO

[Signature]
Vilho Heikkilä

Jini Mäkeläinen

Matti Järvinen

[Signature]
(Tommi Eilä)

[Signature]
Matt. Luoma

Matti Höyrylä